

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ข้าวกล้อง (brown rice)	5
2.2 ข้าวกล้องงอก (germinated brown rice)	6
2.3 กรดแกมมาอะมิโนบิวทีริก (gamma-aminobutyric acid, GABA)	7
2.4 อาหารเช้าธัญพืช (breakfast cereal)	12
2.5 กระบวนการเอกซ์ทรูชัน (extrusion process)	14
2.6 ค่าดัชนีน้ำตาล (glycemic index, GI)	24
2.7 สารให้ความหวานทดแทนน้ำตาล (Sugar substitutes)	28
2.8 การประเมินอายุการเก็บของผลิตภัณฑ์อาหาร	30
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	35
3.1 วัตถุประสงค์ อุปกรณ์ และสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง	35
3.2 วิธีการทดลอง	38

บทที่ 4 ผลการทดลองและอภิปรายผล	49
4.1 การศึกษาสภาวะการแช่ต่อผลคุณภาพของแป้งข้าวกล้องงอก	49
4.2 การศึกษาหาสูตรที่เหมาะสมของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าว กล้องงอกโดยกระบวนการเอกซ์ทรูชัน	55
4.3 การศึกษากรรมวิธี การผลิตที่เหมาะสมต่อปริมาณ GABA ในผลิตภัณฑ์ อาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอกโดยกระบวนการเอกซ์ทรูชัน	68
4.4 ศึกษาอัตราส่วนและชนิดของน้ำตาลที่เหมาะสมต่อผลิตภัณฑ์อาหารเข้า ธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอกโดยกระบวนการเอกซ์ทรูชัน	78
4.5 การศึกษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอกที่ พัฒนาได้	86
4.6 การศึกษาอายุการเก็บของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอก	89
บทที่ 5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	93
5.1 สรุปผลการทดลอง	93
5.2 ข้อเสนอแนะ	94
เอกสารอ้างอิง	95
ภาคผนวก	115
ภาคผนวก ก แบบประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัส ตารางวิเคราะห์ทางสถิติ และภาพผลิตภัณฑ์	116
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ทางกายภาพ และเคมี	121
ประวัติผู้เขียน	133

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
2.1	ค่า GI ในอาหารชนิดต่างๆ	28
3.1	สิ่งทดลองในการศึกษาผลของอุณหภูมิ และระยะเวลาในการแช่ข้าวกล้องหอมมะลิแดง	40
3.2	สิ่งทดลองในการศึกษาผลของปริมาณแป้งข้าวกล้องงอก เกล็ดข้าวโพด โปรตีนถั่วเหลืองสกัด ในผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอก	43
3.3	สิ่งทดลองในการศึกษาผลของกระบวนการผลิตต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์	44
3.4	สิ่งทดลองในการศึกษาผลของการทดแทนปริมาณซูโครสด้วยน้ำตาลไอโซมอลทูลอส	46
4.1	ค่า pH ปริมาณวิตามินบี 1 และกรดแกมมาอะมิโนบิวทริก (GABA) ในข้าวกล้องหอมมะลิแดงงอกที่แช่ในสภาวะต่างๆ	50
4.2	องค์ประกอบทางเคมีของแป้งข้าวกล้องงอกหอมมะลิแดงงอกที่สภาวะการแช่ที่ต่างกัน	51
4.3	Pasting properties ของแป้งข้าวกล้องหอมมะลิแดงงอกที่สภาวะการแช่ที่ต่างกัน	53
4.4	ค่าการพองตัวและร้อยละการละลายของแป้งข้าวกล้องงอก	55
4.5	ผลของแป้งข้าวกล้องงอก เกล็ดข้าวโพด และ โปรตีนถั่วเหลืองสกัดต่อค่าสีของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอก	56
4.6	ผลของแป้งข้าวกล้องงอก เกล็ดข้าวโพด และ โปรตีนถั่วเหลืองสกัดต่อคุณภาพทางกายภาพของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอก	58
4.7	ผลของแป้งข้าวกล้องงอก เกล็ดข้าวโพด และ โปรตีนถั่วเหลืองสกัดต่อคุณภาพทางเคมีของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอก	60
4.8	ผลของแป้งข้าวกล้องงอก เกล็ดข้าวโพด และ โปรตีนถั่วเหลืองสกัดต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของอาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอกก่อนผสมนม	61
4.9	ผลของแป้งข้าวกล้องงอก เกล็ดข้าวโพด และ โปรตีนถั่วเหลืองสกัดต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของอาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอกหลังผสมนม	62
4.10	สมการถดถอยแสดงความสัมพันธ์และค่าตอบสนองด้านต่างๆ ของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอก	63

4.11	ผลของกระบวนการผลิตต่อค่าสีของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอก	69
4.12	ผลของกระบวนการผลิตต่อคุณภาพทางกายภาพของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอก	71
4.13	ผลของกระบวนการผลิตต่อคุณภาพทางเคมีของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอก	72
4.14	ผลของกระบวนการผลิตต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของอาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอกก่อนผสมนม	73
4.15	ผลของกระบวนการผลิตต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของอาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอกหลังผสมนม	74
4.16	สมการถดถอยแสดงความสัมพันธ์และค่าตอบสนองด้านต่างๆ ในกระบวนการผลิตที่แตกต่างกันของผลิตภัณฑ์	75
4.17	ผลของกระบวนการผลิตต่อคุณภาพทางกายภาพ ที่คาดคะเนได้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Design Expert 6.0	77
4.18	ผลของกระบวนการผลิตต่อคุณภาพทางเคมี ที่คาดคะเนได้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Design Expert 6.0	77
4.19	ผลของอัตราส่วนและชนิดของน้ำตาลต่อคุณภาพทางกายภาพของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอก	78
4.20	ผลของอัตราส่วนและชนิดของน้ำตาลต่อคุณภาพทางเคมีของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอก	79
4.21	ตัวแปรในโมเดลการทำนาย คัชนีไฮโดรไลซิส และค่าดัชนีน้ำตาลจากการทำนายของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกเมื่อทำการผันแปรอัตราส่วนของน้ำตาล	81
4.22	ผลของอัตราส่วนและชนิดของน้ำตาลต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของผู้ทดสอบชิมอาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอกก่อนผสมนม (n = 50)	82
4.23	ผลของอัตราส่วนและชนิดของน้ำตาลต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของผู้ทดสอบชิมอาหารเข้าธัญพืชจากแป้งข้าวกล้องงอกหลังผสมนม (n = 50)	82
4.24	ทิศทางการปรับปรุงผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ใช้น้ำตาลพาลาทีนร้อยละ 7 ก่อนผสมนม (n = 50)	83

4.25	ทิศทางการปรับปรุงผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ใช้น้ำตาล พลาทีน ร้อยละ 10 ก่อนผสมนม (n = 50)	83
4.26	ทิศทางการปรับปรุงผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ใช้น้ำตาล พลาทีน ร้อยละ 13 ก่อนผสมนม (n = 50)	84
4.27	ทิศทางการปรับปรุงผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ใช้น้ำตาล พลาทีน ร้อยละ 7 หลังผสมนม (n = 50)	84
4.28	ทิศทางการปรับปรุงผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ใช้น้ำตาล พลาทีน ร้อยละ 10 หลังผสมนม (n = 50)	85
4.29	ทิศทางการปรับปรุงผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ใช้น้ำตาล พลาทีน ร้อยละ 13 หลังผสมนม (n = 50)	85
4.30	คุณภาพทางกายภาพของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ผ่านการ พัฒนาแล้ว	87
4.31	คุณภาพทางเคมีและจุลินทรีย์ของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ ผ่านการพัฒนาแล้ว	87
4.32	ค่าเฉลี่ยคะแนนความชอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์อาหารเข้า ธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ผ่านการพัฒนาทดสอบชิมก่อนผสมนมแล้วเปรียบเทียบกับ ผลิตภัณฑ์ที่ใกล้เคียงกันในท้องตลาด (n = 200)	88
4.33	ค่าเฉลี่ยคะแนนความชอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์อาหารเข้า ธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่ผ่านการพัฒนาทดสอบชิมหลังผสมนมแล้วเปรียบเทียบกับ ผลิตภัณฑ์ที่ใกล้เคียงกันในท้องตลาด (n = 200)	88
4.34	คุณภาพทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชหลังจากเก็บรักษาที่ สภาวะแตกต่างกัน	90
4.35	ผลของค่าแรงกดแตก และความชื้นของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชหลังจากเก็บ รักษาที่สภาวะแตกต่างกัน	90
4.36	ค่าจากการคำนวณอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ แตกต่างกัน	92

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
2.1	5
2.2	7
2.3	21
2.4	26
4.1	52
4.2	64
4.3	65
4.4	66
4.5	67
4.6	68
4.7	80
4.8	80
4.9	91

ที่อุณหภูมิตั้งที่ 25 องศาเซลเซียส

ก.1	ผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอกที่พัฒนาได้	120
ข.1	ภาพรูเปิดหน้าแปลน	123
ข.2	ภาพรูปทรงของผลิตภัณฑ์	123
ข.3	ตัวอย่างกราฟ RVA ของตัวอย่างแป้งข้าวกล้องงอกที่สภาวะการแช่ต่างกัน	124
ข.4	ตัวอย่างกราฟแสดงสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณความชื้นและค่าวอเตอร์แอกทิวิตีของผลิตภัณฑ์อาหารเข้าธัญพืชจากข้าวกล้องงอก	131